

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า คำกริยาในภาษาไทยจำนวนหนึ่งมีความหมายบ่งบอกการเคลื่อนที่ของคำนาม และคำกริยาเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับคำนามในลักษณะต่าง ๆ กัน

ตัวอย่าง

1. น้องคลาน
2. เด็กขวางกอนหิน
3. มะม่วงหล่น

ในตัวอย่าง 1 คำนาม "น้อง" มีความสัมพันธ์กับคำกริยาบอกการเคลื่อนที่ "คลาน" ในลักษณะที่คำนามเป็นผู้กระทำกริยา "คลาน"

ในตัวอย่าง 2 คำนาม "เด็ก" มีความสัมพันธ์กับคำกริยาบอกการเคลื่อนที่ "ขวาง" ในลักษณะที่คำนามเป็นผู้กระทำกริยา "ขวาง" ส่วนคำนาม "กอนหิน" มีความสัมพันธ์กับคำกริยา "ขวาง" ในลักษณะที่คำนามเป็นสิ่งที่รับผลจากการกระทำกริยา "ขวาง"

ในตัวอย่าง 3 คำนาม "มะม่วง" มีความสัมพันธ์กับคำกริยาบอกการเคลื่อนที่ "หล่น" ในลักษณะที่กริยา "หล่น" แสดงการเปลี่ยนแปลงสถานที่ของคำนาม "มะม่วง"

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่เหล่านี้จำนวนหนึ่งจะต้องปรากฏร่วมกับคำนามบอกสถานที่เสมอ โดยคำนามบอกสถานที่อาจจะเป็นจุดหมาย หรือแหล่งเดิม หรือบริเวณที่เกิดกริยาก็ได้

ตัวอย่าง

1. ฝรั่งไปโรงเรียน
2. ลีตัดดาออกจากบ้าน
3. เรือวนรอบเกาะ

ในตัวอย่าง 1 คำนามบอกสถานที่ซึ่งสัมพันธ์กับคำกริยา คือ "โรงเรียน" มีความสัมพันธ์กับคำกริยาบอกการเคลื่อนที่ "ไป" ในลักษณะที่คำนามเป็นจุดหมาย

ในตัวอย่าง 2 คำนามบอกสถานที่ซึ่งสัมพันธ์กับคำกริยา คือ "บ้าน" มีความสัมพันธ์กับคำกริยาบอกการเคลื่อนที่ "ออก" ในลักษณะที่คำนามเป็นแหล่งเดิม

ในตัวอย่าง 3 คำนามบอกสถานที่ซึ่งสัมพันธ์กับคำกริยา คือ "เกาะ" มีความสัมพันธ์กับกริยาบอกการเคลื่อนที่ "วน" ในลักษณะที่คำนามเป็นบริเวณ

คำกริยาบอกการเคลื่อนที่อีกจำนวนหนึ่ง ไม่มีความสัมพันธ์กับคำนามบอกสถานที่ โดยที่คำกริยาเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องปรากฏร่วมกับคำนามบอกสถานที่

ตัวอย่าง

1. มะม่วงหล่น
2. ปรรารถนาวิ่ง

• ในตัวอย่าง 1 และ 2 คำกริยาบอกการเคลื่อนที่ "หล่น" และ "วิ่ง" ต่างก็มิได้ปรากฏร่วมกับคำนามบอกสถานที่

• ตัวอย่างคำกริยาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่าเรื่องคำกริยาบอกการเคลื่อนที่เป็นเรื่องที่น่าสนใจ และเราสามารถจะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำกริยาชนิดนี้ในลักษณะการก ซึ่งจะทำให้สามารถจำแนกคำกริยาบอกการเคลื่อนที่ออกเป็นชนิดต่าง ๆ ได้ ทั้งยังไม่มีผู้ศึกษาจำแนกคำกริยาบอกการเคลื่อนที่ในภาษาไทยอย่างละเอียดมาก่อน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาและจำแนกคำกริยาชนิดนี้ตามการปรากฏร่วมกับคำนาม คือ ศึกษาว่าในประโยคหนึ่ง ๆ นั้น คำกริยาคำใดจะต้องปรากฏร่วมกับคำนามการกใดบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาว่าคำกริยาบอกการเคลื่อนที่ในภาษาไทยปรากฏกับการกอะไรใดบ้าง
2. เพื่อจำแนกคำกริยาบอกการเคลื่อนที่ออกเป็นชนิดย่อยตามการปรากฏร่วมกับคำนามการกต่าง ๆ

สมมุติฐานการวิจัย

การจำแนกคำกริยาโดยพิจารณาจากการปรากฏร่วมกับคำชนิดอื่น โดยเฉพาะคำนาม การกต่าง ๆ จะทำให้สามารถจำแนกคำกริยาออกการเคลื่อนที่ออกเป็นชนิดย่อยได้อย่างชัดเจน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาคำกริยาออกการเคลื่อนที่จากภาษาพูดในภาษาไทยกรุงเทพฯ มิได้คลุมไปถึงภาษาวรรณคดี ราชศัพท์ หรือภาษาย่อยทางสังคม
2. ศึกษาเฉพาะคำกริยาออกการเคลื่อนที่ซึ่งเป็นคำมูลเท่านั้น มิได้รวมไปถึงคำประสม หรือสำนวน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. สืบรวจเอกสาร หนังสือ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อความมีเล่มใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับคำกริยาออกการเคลื่อนที่
2. ศึกษาเอกสาร หนังสือ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ที่เกี่ยวกับการจำแนกชนิดคำกริยา และไวยากรณ์การก เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยเรื่องนี้
3. เก็บรวบรวมข้อมูล
  - ขั้นที่ 1. สืบรวจคำกริยาที่มีความหมายบ่งบอกการเคลื่อนที่ในภาษาไทยจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน นิตยสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ และจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้วิจัย
  - ขั้นที่ 2. เก็บข้อมูลการใช้คำกริยาเหล่านั้นจาก นิตยสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ ตัวผู้วิจัยเอง และนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิตครู และบุคลากรทางการศึกษาประจำการวิทยาลัยครูธนบุรี จำนวน 200 คน
4. นำข้อมูลมาวิเคราะห์
5. สรุป และเสนอผลการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับคำกริยาในภาษาไทยเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะคำกริยาบอกการเคลื่อนที่
2. ทำให้เห็นการจำแนกคำกริยาบอกการเคลื่อนที่ออกเป็นประเภทย่อย
3. ทำให้เกิดแนวทางในการศึกษาคำกริยาประเภทอื่น ๆ ต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย